

ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО СТУДЕНТСЬКОГО ОБМІНУ В УКРАЇНІ

Чайка І.П., Кононенко О.А.

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі», м. Полтава

Згідно останніх даних Державної служби статистики України в 2017 році в університетах, академіях, інститутах навчалось 49,0 тис. студентів – іноземних громадян [1, с. 55]. У “Річному звіті Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти за 2019 рік” подано такі дані: “протягом 2019 р. у нашій державі ... навчається більше 81 тисячі іноземних студентів зі 154 країн світу (2014 р. — 63172, 2015 р. — 63906, 2016 р. — 64066, 2017 р. — 66310, 2018 р. — 75605); освітню діяльність, пов'язану з іноземними громадянами, надають близько 450 ЗВО (з них 88 % державних, 12 % приватних)” [2, с. 221].

Те, що все більше іноземців прагне здобути вищу освіту в Україні є важливим не тільки з економічного погляду, а також вагомим іміджевим показником України в світі. Водночас Нацагентство відмічає “низку суттєвих проблем, які наявні в системі надання освітніх послуг іноземним громадянам, передусім пов'язаних із якістю надання освітніми установами відповідних послуг іноземцям”, чому “сприяє неналежне виконання своїх посадових обов'язків представниками ЗВО, контролюючих, інших уповноважених органів та підприємств, які надають посередницькі послуги з набору на навчання іноземних громадян”. Серед проблем, що наразі існують у зазначеній сфері, названо такі: неконтрольована реалізація запрошень для потенційних кандидатів на навчання, що свідчить про наявність угод ЗВО з недобросовісними підприємствами-посередниками; наявність заочної освіти для іноземних громадян, метою якої часто є не надання освітніх послуг, а лише отримання фінансових дивідендів звід іноземців; суттєве погіршення криміногенної ситуації в міжнародному студентському обміні: збільшення корупційних проявів з боку представників правоохоронних, контролюючих органів, адміністрацій ЗВО.

Нацагентство констатує, що сьогодні в Україні склалась ситуація, коли “представники освітніх установ, контролюючих і правоохоронних органів, за участі фірм-посередників” намагаються “отримати фінансові кошти шляхом протиправного використання міжнародного студентського обміну (продаж запрошень, незаконне отримання коштів за організацію візової підтримки, тимчасова легалізація іноземців в нашій державі, підробка документів про освіту, організація каналів нелегальної міграції, контрабанда наркотичних речовин тощо)”.

Перелічені проблеми, які накопичились сьогодні в сфері вищої освіти України, мають стимулювати національну освітню реформу, а контроль за якістю освітніх послуг та активне впровадження наукової співпраці з європейськими університетами в діяльність національних ЗВО допоможе останнім знайти своє місце в міжнародному освітньому просторі.

Література:

1. Державна служба статистики України. Україна у цифрах у 2017 році: статистичний збірник / за ред. І.Є. Вернера. Київ 2018. 241 с.